

Erilainen vaellus Santiago de Compostelaan

15.6.2021 14.00

Sokea isä, kaksi pientä lasta, äiti ja opaskoira 800 kilometrin vaelluksella Espanjassa. ”Elämälle kiitos”, sanoo isä reissun jälkeen.

TEKSTI: JANNE SILAS KUVAT: VALERIINA SILAS

Perheemme nukkuu hostellin parisängyssä Espanjan Pamplonassa. Vain opaskoirani Uuno makoilee lattialla. Minun ja Valeriinan välissä nukkuvat kolmevuotias Arttu ja nelivuotias Alina. Aloitamme aamulla kuusi viikkoa kestävän vaelluksen. Jännittää.

Rinkkamme painavat kymmenen kiloa. Niistä löytyy vaatteiden ja makuupussien lisäksi neljä kiloa koiranruokaa ja kosteussulut lasten patjoihin. Lasten pikkurinkoissa ovat heidän tarkoin valitsemansa matkatavarat ja unilelut. Lapset matkustavat Valeriinan työntämissä kolmipyöräisissä kärryissä.

Ensimmäiset päivät kuljemme hiekkapohjaisilla poluilla harvaan asutuilla seuduilla.

Viikon jälkeen kylien ja kaupunkien määrä lisääntyy. Reitillä on pitkiä ylä- ja alamäkiä, kuljemmehan Pyreneiden vuoriston kupeessa. Aurinko paistaa, mutta päivälämpötilat nousevat harvoin yli 15 asteen.
Lintumaailma on samanlainen kuin Suomessa, rastaat ja satakielet hallitsivat äänimaailmaa. Poikkeuksen tekevät kattohaikarat, joita pesii lähes jokaisessa kellotapulissa. Melkein joka kylässä juoksentelee koiria vapaana. Uuno saa kuitenkin opastaa minua rauhassa.
Kävelemme vain 20 kilometriä päivässä, jotta lasten ei tarvitse istua kärryissä liian pitkään. Päivämatkan päätteeksi majoitumme eteen sattuneeseen yhteis- tai kotimajoitukseen, hostelliin tai hotelliin. Aamiaisen syömme yöpaikassa tai kahvilassa. Matkan varrella syömme välipalaa baareissa tai nautimme omat eväät. Vain 9-12 euroa maksavaa kolmen ruokalajin pyhiinvaeltajamenua aletaan tarjoilla iltaseitsemän jälkeen. Meiltä kuluu majoitukseen ja ruokaan sata euroa päivässä.

Päivämatkamme kestävät 4-6 tuntia. Alina ja Arttu kävelevät päivittäin 2-3 kilometriä. He ottavat tunnin päiväunet kärryissään. Ajanvietteenä heillä on leluja, kyniä, paperia, kirjoja ja vanhasta matkapuhelimesta kuunneltavia satuja ja musiikkia. Lapsemme ovat kiinnostuksen kohteita vaellusreitillä.

Alussa muksuilla oli koti-ikävä, mutta viikon jälkeen kotia ei enää kaivata. Matkan edetessä he ovat oppineet kehittämään yhteisiä leikkejä ja sopimaan itse kinojaan. Päivämatkan päättyessä etsimme kylästä leikkipuiston. Lapset käyvät matkan aikana noin 60 leikkipuistossa.

Vaikka kotioloissa jaamme kotityöt, on työnjako reissun aikana hankalaa, kun toinen on sokea. Valeriinalle jää asioiden järjestely englanniksi ja espanjaksi, sekä tietenkin kartan lukeminen. Hän hoitaa pitkälti myös lapset. Minä hoidan lasten iltatoimet ja pidän heistä huolta, kun Valeriina on esimerkiksi pyykillä.

Uunon huolto on minun vastuullani. Ilman loistavaa opaskoiraani en olisi voinut lähteä vaellukselle. Karvakuono keskittyy työhönsä tinkimättömän tarkasti. Opaskoira on harvinainen näky reitillä, eikä sen roolia aina ymmärretä. Vaikka meillä on mukanamme espanjankielinen lakiteksti opaskoiran oikeuksista, emme aina pääse haluamaamme yöpaikkaan.

Minun ja Uunon välinen yhteisymmärrys kehittyy vaelluksella loistavaksi. En enää saa ohjeita pelkästään valjaiden välityksellä, vaan yhteys toimii tavalla, jota ei voi sanoin kuvailla.

Käveltyämme pari viikkoa ja 300 kilometriä asfaltin osuus lisääntyy. Kanoja on joka pihassa, ja ohitamme lammaslaumoja ja lehmiä. Uuno on oppinut opastamaan minut lantaläjien ohi. Päivälämpötilat ovat nousseet noin 25 asteeseen ja sellaisina ne pysyvät reissun loppuun saakka.

Talsittuamme 500 kilometriä tulemme vuoristoalueelle, jossa nousemme useita kertoja yli 1300 metrin korkeuteen. Reitin korkein kohta on 1517 metrissä. Nousuissa Valeriina joutuu punnertamaan 50-kiloisten kärryjen kanssa, mutta minulle ja Uunolle alamäet ovat haastavampia. Irtokivisissä, kilometrien mittaisissa laskuissa pitää keskittyä jokaiseen askeleeseen.

Tullessamme Galician maakuntaan noin 150 kilometriä ennen päätepistettä, muuttuvat aiemmin kiltit kyläkoirat kertaheitolla vihaisiksi. Vaellussauvani siirtyy Valeriinalle koirankarkoituskepiksi. Samaan aikaan kävelyalusta paranee ja maastokin tasaantuu. Reitillä alkaa olla jopa ruuhkaa.

Kuudensadan kilometrin kohdalla huomaamme Valeriinan kanssa yhtä aikaa, että henkinen kestävyys alkaa heiketä. Fyysisessä kestävyydessä ei ole moitetta, mutta ilmeisesti minulla keskittyminen muuttuviin kävelyalustoihin, pikkukyliin ja yöpaikkoihin alkaa rasittaa henkistä puolta. Valeriinalla puolestaan on jatkuva huoli asioiden järjestelystä.

Meille ei tule silti mieleenkään keskeyttää vaellustamme. Tapaamme vaeltajia kaikista maanosista. Usean kanssa kuljemme samaa vauhtia. Jos joku kävelee nopeammin, hän saattaa viipyä majapaikassa pari yötä ja tapaamme hänet uudestaan.

On vaeltajan motiivi sitten kulttuurinnälkä, historian tutkiminen, luonnon tarkkailu, pyhiinvaellus tai vain liikkuminen, kokoaa reitti heistä perheen. Meille sattuu monta kertaa, että tarvitessamme apua se tupsahtaa paikalle. Kärrymme rikkoutuvat kaksi kertaa, Valeriinan aurinkolasit rikkoutuvat ja reissun alkuvaiheessa Uunon kyljestä löytyi yllättäen verinen ja tulehtunut haava, mutta apu tuli pyytämättä paikalle kuin olisimme kulkeneet onnellisten tähtien alla.

Lopulta saavumme Santiago de Compostelaan ja laskemme rinkat harteiltamme. Katedraalille saapuminen on meille pitkän vaelluksen päätös, mutta henkeäsalpaavia tuntemuksia emme koe. Emmehän ole pyhiinvaelluksella, vaan nauttimassa perheen aktiivilomasta. Lapset ovat kävelleet suunnilleen sata kilometriä, ja myös he saavat todistukset vaelluksesta. Nukumme ensimmäisen kerran vaelluksemme aikana kaksi yötä peräkkäin samassa paikassa.

Kun lähdimme vaellukselle, emme asettaneet ennakko-odotuksia. Emme myöskään miettineet mitä matkalla voisi sattua. Kun pitkän vaelluksen jakoi lyhyisiin päivämatkoihin, vaellus ei käynyt liian raskaaksi.

Hienointa oli, että meillä oli etuoikeus suorittaa kuuden viikon vaellus perheen kesken.
Elämälle kiitos!



Lapset viettivät päivän aikana keskimäärin neljä tuntia kolmipyöräisissä kärryissään.



Yhteismajoituksissa oli yleensä käytössä kerrossänky.



Vaellusreitti on merkitty tolppiin tai maahan simpukka- tai auringonlaskumerkeillä.



Pyhiinvaeltajapasseihin kerättiin leimoja päivittäin kahviloista, baareista, ravintoloista tai majoituspaikoista.



Luonnon muovaamien maisemien lisäksi myös ihminen on halunnut muovailla omia taideteoksiaan.



Maailman sanottiin ennen olevan pannukakku, jonka viimeinen kohta oli Finisterre.